

Skyline

PATRICIA SCHONSTEIN
PINNOCK
Sydafrika

Patricia Schonstein har skrivit böcker både för barn och vuxna, från diktsamlingen *Saturday in Africa*, tillägnad Nelson Mandela på hans 77-årsdag 1995, till vuxenromanen *The Master's Ruse* 2009. Den hade ursprungligen arbetsnamnet *Bitterblaars Letters* och bitterblad (hydropiper) är en medicinalväxt, även kallad vattensåpa och jungfrutvål, eftersom den ansågs ta bort fräknar. Boken anknyter till världens allt större engagemang mot naturförstöring och en förlorad framtid när de rika haven kring Sydafrika är döda.

Patricia Schonstein föddes 1952 i dåvarande Rhodesia av en italiensk mor och en tjeckoslovakisk far, som flytt från andra världskrigets Europa. Hon arbetade i en bokhandel i Harare och flyttade sedan till Sydafrika tillsammans med sin man journalisten Donald Pinnock. Hon studerade Creative Writing på University of Cape Town med J. M. Coetzee som handledare.

På apartheids 80-tal grundade hon en skola för kåkstadsbarn i Grahamstown. Skolans grundprinciper var icke-våld,

Taffelbergets silhuett ur Skyline.

Jag är rädd för
havets död
För tidvattnet som
väller fram och för med sig
skimrande olja och plast.

Jag är rädd för havets död
för oljiga fåglar,
för valar intrasslade i nät
för skinnfladda,
sönderbrända delfiner.

Jag är rädd för havets
tomma djup
för döende fiskstim,
för spöken i vattnet
för vålnader som leker på
vågor där ingenting lever.

Jag fruktar havets slut
med måsarnas döende skrik
och livlösheten i det svarta
mördade vattnet.

(Ur *Schonsteins diktsamling Okänt barn och andra dikter*, 2006)

icke-rasism och omvårdnaden om jorden. Hon är mycket intresserad av språk och har publicerat *Xhosa – a cultural grammar for beginners*.

För att få fram lämpliga barnböcker för alla etniska grupper i skolan, vilket var helt otänkbart under apartheid, började hon skriva själv och startade även bokförlaget African Sun Press.

Ungdomsromanen *Skyline* är tillägnad de tusentals barn som rövades bort från sina hem och fick spela en grym och brutal roll i Moçambiques inbördeskrig 1976–1992. Och alla andra barnoffer i krig. Kapstadens skyline är det höga Taffelbergets silhuett, men Skyline kallas också ett högt, slitet hyreshus högst uppe på Long Street.

Hit kommer som hyresgäster flyktingar från Afrikas krig, fattigdom och torka. Den som ser, lyssnar och noterar är en tonårsflicka, storasyster och ansvarig för Mossie, autistisk, specialbegåvad, pärlälskare. I praktiken är flickorna föräldralösa, men huset tar ansvar för dem. Särskilt Bernhard från Moçambique, flaggförsäljaren som tappat bort hustru och barn under flykten till Afrikas yttersta spets. Han målar sina minnen och världen omkring sig, färgstarka målningar som beskrivs med ord i slutet på varje kapitel, så att varje läsare kan göra dem till sina egna.

För *Skyline* fick hon 2002 Sydafrikas finaste barnbokspris – Percy FitzPatrick Prize, (till minnet av den första barnboksförfattaren med klassikern *Jock of the Bushveld*, 1907) som sedan 1975 delas ut vartannat år av South African Institute for Librarianship and Information Science (SAILIS) till den bästa sydafrikanska barnboken skriven på engelska.

På svenska finns förutom *Skyline* en diktsamling, *Okänt barn* och andra dikter utgiven på Tranan 2006 och tillägnad ”alla de barn som tvingas bli soldater och berövas sin barndom.” ●

● www.patriciaschonstein.com